

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

حسابداری صنعتی

شاخه: کاردانش

زمینه: خدمات

گروه تحصیلی: مالی و اداری

زیرگروه: امور مالی

رشته‌های مهارتی: حسابداری مالی

کد رایانه‌ای رشته‌های مهارتی: ۶۱۷۲

نام استاندارد مهارتی مبنا: حسابدار صنعتی

کد استاندارد مبنا: ۱۰/۱۲/۲/۳-۱

شماره درس: ۰۵۲۴ - ۰۵۲۵

عشقی، ابوالقاسم	۶۵۷/۴۲
حسابداری صنعتی، شاخه کاردانش، زمینه خدمات - گروه تحصیلی مالی و اداری / مؤلف	ح ۶۳۴/ع
ابوالقاسم عشقی - تهران، ۱۳۹۳	۱۳۹۳
۲۴۷ ص	
برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش	
وزارت آموزش و پرورش	
۱. حسابداری صنعتی، ب. عشقی، ابوالقاسم. ج. سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	
د. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ه. اداره کل نظارت بر نشر و توزیع	
مواد آموزشی.	

همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

تصویر: پیام‌نگار (ایمیل) tvoccd@roshd.ir

وب‌سایت: www.tvoccd.medu.ir

وب‌سایت: www.tvoccd.medu.ir

وب‌سایت: www.tvoccd.medu.ir

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب : حسابداری صنعتی - ۶۰۹/۴۷

مؤلف : ابوالقاسم عشقی

اعضای کمیسیون تخصصی : راضیه احسانی، ناهید مؤذن‌زاده و کبری نورشاهی

ویراستار ادبی : پروین ترابی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت : www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : سیداحمد حسینی

طراح جلد : نسرین اصغری

صفحه‌آرا : سمیه قنبری

حروفچین : کبری اجابتی

مصحح : مؤگان وفايي‌نيا، و جيهه برادران سادات

امور آماده‌سازی خبر : سپیده ملک‌ایزدی

امور فنی رایانه‌ای : احمدرضا امینی، مریم دهقان‌زاده

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

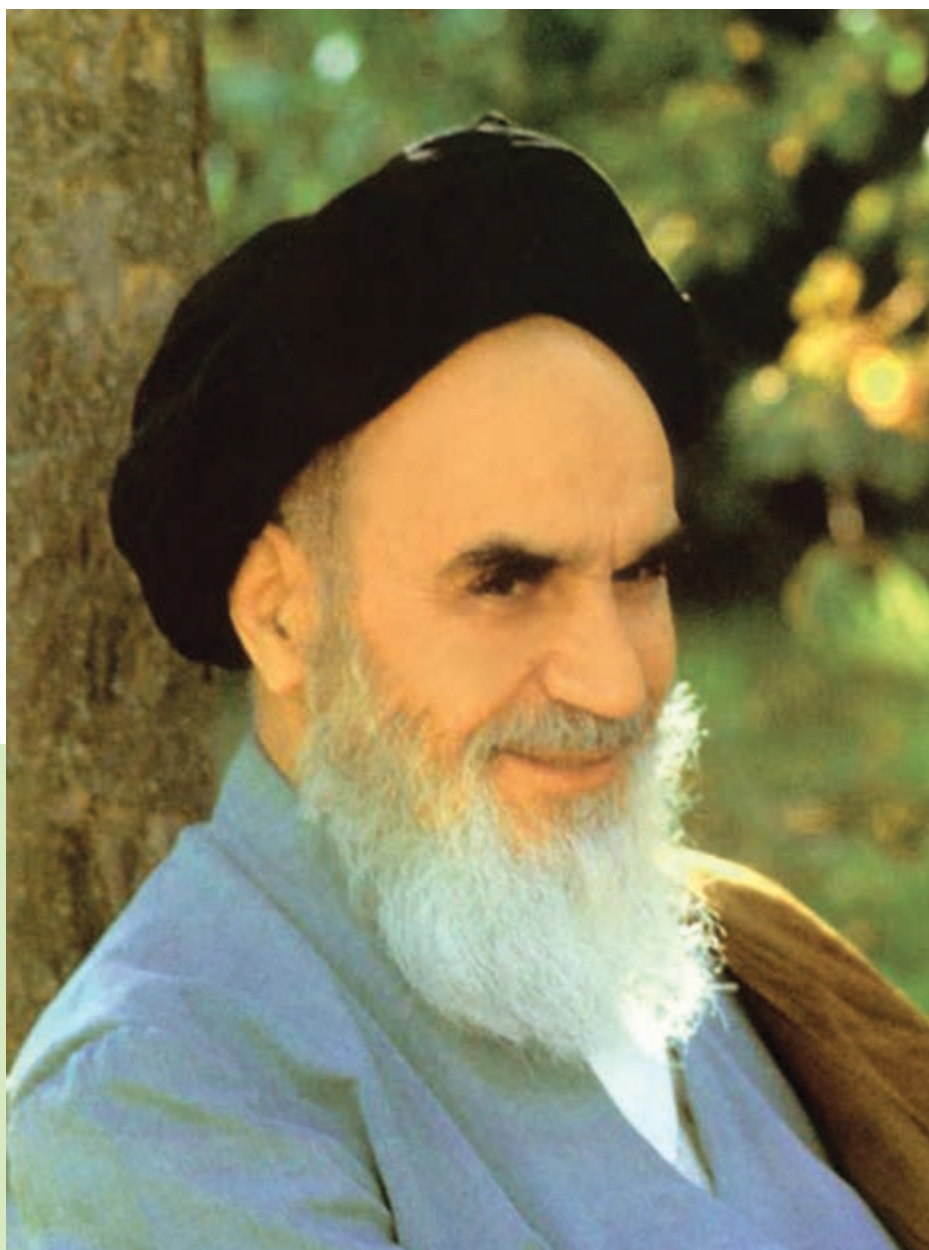
تلفن : ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : بانک ملت

نوبت و سال چاپ : چاپ دوم ۱۳۹۳

حقی چاپ محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۱۹۸۷-۵ ISBN 978-964-05-1987-5

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آیید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی « قدس سره الشریف »

۳۲	آزمون پایانی فصل ۲		مقدمه
۳۸	فصل ۳	۱	فصل ۱
۳۹	۳- کنترل مواد	۲	۱- شناخت حسابداری صنعتی
۳۹	۳-۱- ماهیت حساب مواد		۱-۱- آشنایی مقدماتی با مفاهیم حسابداری صنعتی
۳۹	۳-۲- طبقه بندی مواد	۲	
۳۹	۳-۲-۱- مواد مستقیم	۳	۱-۲- تعریف حسابداری صنعتی
۴۰	۳-۲-۲- مواد غیر مستقیم	۳	۱-۳- اهمیت حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۳- تهیه و کنترل مواد	۴	۱-۴- کاربرد حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۴- مدیریت واحد برای مواد		۱-۵- اصطلاحات متداول در حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۵- دوایر کنترل کننده مواد	۴	
۴۱	۳-۵-۱- دایره خرید (دایره تدارکات)	۴	۱-۵-۱- عوامل بهای تمام شده
۴۱	۳-۵-۲- دایره بازرسی و کنترل کیفیت	۵	۱-۵-۲- بهایابی و هزینه‌یابی
۴۱	۳-۵-۳- دایره انبار	۵	۱-۵-۳- تولید
۵۴	۳-۵-۴- دایره حسابداری مواد	۵	۱-۵-۴- کالای ساخته شده
۶۴	۳-۶- روشهای ارزیابی موجودی مواد	۵	۱-۵-۵- کالای در جریان ساخت
	۳-۶-۱- روش اولین صادره از اولین وارده (FIFO)	۶	۱-۶- حساب کالای در جریان ساخت
۶۴	۳-۶-۲- ارزیابی به روش اولین صادره از آخرین وارده (LIFO)	۱۰	آزمون پایانی فصل ۱
۶۸	۳-۶-۳- ارزیابی به روش میانگین		
۷۴	آزمون پایانی فصل ۳		
۸۷	فصل ۴	۱۳	فصل ۲
۸۸	۴- کنترل حقوق و دستمزد		۲- طبقه‌بندی عوامل هزینه (عوامل بهای تمام شده)
	۴-۱- دوایر و ادارات کنترل کننده حقوق و دستمزد	۱۴	۲-۱- لزوم طبقه‌بندی هزینه‌ها
۸۸	دستمزد	۱۴	۲-۲- طبقه‌بندی طبیعی هزینه
۸۹	۴-۱-۱- دایره کارگزینی		۲-۳- طبقه‌بندی هزینه‌ها براساس ارتباط آنها با تولید محصول
۸۹	۴-۱-۲- دایره حضور و غیاب	۱۵	۲-۳-۱- هزینه‌های مستقیم
۸۹	۴-۱-۳- دایره ثبت اوقات کار	۱۶	۲-۳-۲- هزینه‌های غیرمستقیم تولید
۹۱	۴-۱-۴- دایره زمان سنجی	۱۶	۲-۴- طبقه بندی هزینه ها باتوجه به تغییر حجم تولید
۹۱	۴-۱-۵- دایره برنامه ریزی تولید	۱۷	
۹۱	۴-۱-۶- دایره حسابداری حقوق و دستمزد	۱۸	۲-۴-۱- هزینه های ثابت
۹۱	۴-۱-۷- دایره حسابداری صنعتی (حسابداری بهای تمام شده)	۱۸	۲-۴-۲- هزینه های متغیر
۹۲	۴-۲- اطلاعات لازم جهت محاسبه حقوق و دستمزد	۱۹	۲-۴-۳- هزینه‌های نیمه متغیر
		۲۰	۲-۵- تهیه وتنظیم گزارش درمؤسسات تولیدی
۹۲	دستمزد	۲۱	۲-۵-۱- گزارش‌های درون سازمانی
		۲۶	۲-۵-۲- گزارش‌های برون سازمانی

۱۳۲	۵-۴- هزینه های واقعی سربار	۹۲	۴-۲-۱- حقوق پایه
	۵-۵- شناسایی و جمع آوری اقلام مربوط	۹۲	۴-۲-۲- ساعت کارعادی
۱۳۳	به هزینه های سربار	۹۳	۴-۲-۳- ساعات کار اضافی
۱۳۳	۵-۶- ارتباط هزینه های سربار با مراکز هزینه	۹۴	۴-۲-۴- نوبت کاری
۱۳۴	۵-۶-۱- مراکز یا دواير توليدي	۹۷	۴-۲-۵- مرخصی استحقاقی
۱۳۴	۵-۶-۲- دواير پشتيباني	۹۲	۴-۲-۶- عیدی و پاداش
۱۳۴	۵-۷- تسهيم هزینه های سربار	۱۰۰	۴-۲-۷- طرحهای تشویقی دستمزد
۱۳۶	۵-۸- تسهيم اوليه	۱۰۵	۴-۲-۸- اوقات تلف شده
۱۴۰	۵-۹- تسهيم ثانويه	۱۰۷	۴-۲-۹- کارآموزی
۱۴۱	۵-۱۰- روشهای تسهيم ثانويه	۱۰۷	۴-۳- تنظيم لیست حقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۱- تسهيم ثانويه به روش مستقيم	۱۰۹	۴-۴- کسور حقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۲- تسهيم ثانويه به روش يکطرفه	۱۰۹	۴-۴-۱- مالیات برحقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۳- تسهيم ثانويه به روش دوطرفه (متقابل)	۱۰۹	۴-۴-۲- حق بیمه های اجتماعی
	۵-۱۱- چرا هزینه های سربار در ابتدای دوره مالی برآورد می شوند	۱۱۰	۴-۴-۳- حق بیمه بیکاری
۱۴۶	۵-۱۱-۱- نرخ جذب سربار	۱۱۰	۴-۴-۴- صندوق اجرا (اجرائیات)
۱۴۶	۵-۱۱-۲- محاسبه نرخ جذب سربار		۴-۵- ثبت های حسابداری مربوط به حقوق و دستمزد
۱۴۷	بر مبنای ساعت کار مستقيم	۱۱۱	۴-۵-۱- ثبت لیست حقوق و دستمزد در دفتر روزنامه
۱۴۸	۵-۱۱-۳- محاسبه سربارساخت جذب شده	۱۱۲	۴-۵-۲- ثبت تسهيم هزینه حقوق و دستمزد
۱۴۸	۵-۱۲- ثبت هزینه های سربار	۱۱۸	آزمون پایانی فصل ۴
۱۴۹	۵-۱۲-۱- ثبت سربار ساخت جذب شده		
۱۵۰	۵-۱۲-۲- ثبت هزینه های واقعی سربار	۱۲۸	فصل ۵
۱۵۲	۵-۱۳- محاسبه کسر یا اضافه سربارجذب شده	۱۲۹	۵- کنترل هزینه های سربار
۱۵۵	آزمون پایانی فصل ۵	۱۲۹	۵-۱- مفهوم هزینه سربار
		۱۲۹	۵-۲- پیش بینی هزینه های سربار
۱۶۵	فصل ۶		۵-۲-۱- نامعلوم بودن مبلغ بسیاری از هزینه های واقعی تا پایان دوره مالی
۱۶۶	۶- هزینه یابی سفارشات	۱۳۰	۵-۲-۲- تفاوت تعداد یا مقدار تولید واقعی با تعداد یا مقدار تولید برنامه ریزی شده در ابتدای دوره
۱۶۶	۶-۱- سیستم هزینه یابی سفارشات		۵-۲-۳- به وجود آوردن انگیزه مقایسه در مدیران
۱۶۷	۶-۲- سیستم هزینه یابی مرحله ای	۱۳۰	۵-۳- طبقه بندی هزینه سربار
۱۶۸	۶-۳- روشهای هزینه یابی		۵-۳-۱- سربار مستقیم و سربار غیرمستقیم
۱۶۸	۶-۳-۱- روش هزینه یابی واقعی	۱۳۱	۵-۳-۲- سربار ثابت، متغیر و نیمه متغیر
۱۶۸	۶-۳-۲- روش هزینه یابی نرمال	۱۳۱	۵-۳-۳- طبقه بندی براساس حمل انجام هزینه
۱۶۸	۶-۳-۳- روش هزینه یابی استاندارد		
۱۶۹	۶-۴- کارت هزینه سفارش		

۲۰۰	۷-۲- تهیه گزارش معادل آحاد تکمیل شده	۱۶۹	۶-۵- اسناد و مدارک لازم در هزینه یابی سفارش کار
۲۰۳	۷-۳- ثبت های حسابداری در هزینه یابی مرحله ای	۱۶۹	۶-۶- ثبت های حسابداری هزینه یابی سفارشات با استفاده از روش هزینه یابی نرمال
۲۰۳	۷-۳-۱- ثبت مواد مستقیم صادره به تولید	۱۷۰	۶-۶-۱- ثبت خرید مواد اولیه مستقیم
۲۰۳	۷-۳-۲- ثبت دستمزد مستقیم	۱۷۰	۶-۶-۲- ثبت مواد غیرمستقیم
۲۰۴	۷-۳-۳- ثبت سربار ساخت	۱۷۰	۶-۶-۳- ثبت صدور نواذ مستقیم و غیر مستقیم به تولید
۲۰۴	۷-۳-۴- ثبت قیمت تمام شده واحدهای تکمیل شده یک مرحله	۱۷۱	۶-۶-۴- ثبت دستمزد
۲۰۵	۷-۳-۵- ثبت حسابداری کالاهای فروش رفته	۱۷۱	۶-۶-۵- ثبت هزینه های مستقیم واقعی
۲۰۵	۷-۴- گزارش هزینه تولید	۱۷۲	۶-۶-۶- ثبت سربار ساخت جذب شده
۲۰۵	۷-۴-۱- هزینه های قابل تخصیص	۱۷۲	۶-۶-۷- ثبت بهای تمام شده سفارشات ساخته شده
۲۰۶	۷-۴-۲- تخصیص هزینه ها	۱۷۳	۶-۶-۸- ثبت بهای تمام شده سفارشات فروش رفته
۲۱۰	۷-۵- ضایعات	۱۷۳	۶-۶-۹- ثبت بهای فروش سفارشات
۲۱۰	۷-۵-۱- ضایعات عادی	۱۷۳	۶-۷- محاسبه کسریا اضافه جذب سربار
۲۱۱	۷-۵-۲- ضایعات غیرعادی	۱۸۶	آزمون پایانی فصل ۶
۲۱۱	۷-۶- واحدهای معیوب و ناقص	۱۹۷	فصل ۷
۲۱۱	۷-۷- محاسبه بهای تمام شده ضایعات	۱۹۶	۷- سیستم هزینه یابی مرحله ای
۲۱۲	۷-۷-۱- نقطه بازرسی	۲۰۰	۷-۱- تهیه گزارش معادل آحاد و گزارش هزینه تولید
۲۱۴	۷-۷-۲- بهای تمام شده ضایعات عادی		
۲۱۵	۷-۷-۳- ارزش ضایعات		
	۷-۷-۴- محاسبه بهای تمام شده ضایعات غیرعادی		
۲۱۶	۷-۸- ثبت های حسابداری مربوط به ضایعات		
۲۳۵	آزمون پایانی فصل ۷		
۲۴۷	منابع و مأخذ		

خداوند سبحان را سپاس می‌گزارم که فرصت دیگری را فراهم ساخت تا بتوانم با تالیف کتاب درسی «حسابداری صنعتی» تجربیات آموزشی چهل ساله خود را به جامعه فرهنگی کشور عرضه نمایم، تا هنرآموزان و هنرجویان رشته حسابداری، شاخه کاردانش بتوانند از مزایای آن بهره‌مند شوند.

دنیايي که مادر آن زندگی می‌کنیم و دورانی که در آن به سر می‌بریم، به طور عمیقی به آموزش مهارت‌ها، یادگیری مفاهیم و خلاقیت‌ها وابسته است، از همین رو هنرآموزان عزیز رشته حسابداری بایستی بتوانند با استفاده از ایده‌های جدید و مهارت‌های کلیدی مورد نیاز، «حسابداری صنعتی» را در قالبی جدید به دانش‌آموزان منتقل نمایند. تا آنها بتوانند علاوه بر دانش‌های نظری، مهارت‌های لازم را نیز فرا گرفته و در مشاغل وابسته به کار گیرند.

امروزه مدیران کارخانجات صنعتی، نیازمند در اختیار داشتن گزارش‌های دقیق و صحیحی از عوامل هزینه‌ها هستند تا در تصمیم‌گیری‌ها برای افزایش یا کاهش تولید و در سایر موارد مرتبط آنها را به کار گیرند که متأسفانه این امر در واحدهای صنعتی و تولیدی به طور سیستماتیک استفاده نمی‌شود و مسئولین واحدها کمتر از دانش حسابداری صنعتی بهره‌می‌گیرند.

با توجه به تجربیات عملی و نظری، ضرورت مطالعه دقیق فصول این کتاب را به هنرجویان عزیز توصیه می‌نمایم و توجه عمیق آنان را به فراگیری هرچه بیشتر مفاهیم آن یادآور می‌شوم، تا هنرجویان عزیز با تلاش بیشتر و با فراگیری مهارت‌ها، زحمات ارزشمند اساتید خود را پاس داشته و با حل تمرین‌ها، پرسش‌ها و آزمون‌های کتاب دانش خود را توسعه بخشند.

امیدوارم که کتاب حاضر، خدمتی هرچند ناچیز برای آینده‌سازان این مرز و بوم باشد و چراغ راهی باشد تا آنها بتوانند در مواقع لزوم از روشنایی‌های آن بهره‌گیرند.

مؤلف